

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 frt - kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy hónapra 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszeri hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Mikor az ifjuság tulzásba megy!

Debreczen, maj. 31.

(S. B.) Lelkes derék magyar ifjuság, adassék neked köszönet mindig, a mikor megértve a nemzet kivánságát, kitalálva titkos óhaját, kiállasz küzdeni bátran, rettentetlenül az egész világ szemeláttára.

Ilyenkor büszkén dobog minden magyar szive. Örömmel kiáltja minden ajak, ime a jövő záloga bennetek van!

De elszomorodik a lélek, megdöbben a kebel, ha érzi, tudja, hogy meg gondolatlanságból zászlovívóivé szegődtek oly áramlatnak, mely nem az eszmék tisztaságát, nem az elvek szilárd-ságát, nem a haza boldogulását, haladását tekinti főcélnek, hanem ezek köpenyébe burkóldzva nemtelen eszközökkel dolgozva, titeket eszközül felhasználva sodor magával, ki tudja hova.

Nem veszitek észre magyarország ifjai, hogy a pünkösdi hetében a keresztény világ magasztos ünnepének előnap-jain eszközül használt fe benneteket egy párt, a mely következetes fanatizmusával szítja a tüzet hazánkban minden ellen, a mi az ő érdekeit nem szolgálja!

Milyen jó alkalom volt ennek a sötétben bujkáló népségnek, hogy nevén nevezzük néppártnak a czimerconkitás ügye.

Egy pár haszontalan ember, vagy ez talán még gyenge kifejezés is, bátorságot vett magának, hogy a magyar állam jelvényét szentségtelen kezével megsértse.

Tudomást vett erről Molnár apát ur ő nagysága, s mint jezsuita politikus sietett a botrányt felhasználni.

Kiadta a jelszót: „Ezt csak zsidó tehette!”

Es ti elvakultan, szivetek meghallgatása nélkül hadat üzentetek nemcsak a zsidónak, de a nem római katolikus felekezeteknek is.

Pedig a nem római katolikusok a zsidókkal egyetemben szánó mosolylyal nézték a ti acsarkodásaitokat, s kimondták reátok az ítéletet.

Ilyen az ifjuság, mikor tulzásba megy! Vak, szenvedélyes, meggondolatlan és sértegető.

Elégtételt csak abban talalt az ország közvéleménye, hogy a ti gyűléseiken a 12000 magyar felsőbb iskolai hallgató közül több kétszáznál nem jelent meg.

Ti kétszázan mondottátok ki, hogy református, evangélikus, unitárius, zsidó egyetemi hallgató ezután kereszttekkel megrakott termekben hallgassa a tudományokat, — mert állítólag kivalaki megsértette a római katolikus vallást is.

Sértse hát ez a több vallásu ifju érzületét is. Mert hát noha a kereszt a római katolikus vallás szimboluma, de ti azért kötelezővé tettétek az azelőtt való meghajlást minden más vallásu előtt!

És a bűn az, hogy épen kegyelet-sértő tendenciával!

Sajnáunk benneteket magyar ifjak, s kimondjuk reátok az ítéletet.

Nem a vallásért, nem a megcsufolt hitért keltetek ti fel közdelemre, hanem a néppárt hecczelése folytán. Hiszen máskülönben gyűléseiteken első sorban a magyar állam czimerének megcsontitása ellen kellett volna kikelnetek, de ti ezt másodrendű, sőt harmadrendű dolognak tartottátok.

És ezzel elárultátok magatokat!

Kétszázan szomorú ítéletet provokáltátok az egész magyar ifjuságra. És ez az ítélet a következő nyilatkozatban kulminál:

„Minden józanul gondolkodó magyar hazafi azt mondja, hogy ilyen a magyar ifjuság mikor tulzásba megy, vak, szenvedélyes, meggondolatlan, sértegető!

Ezt mossátok le magatokról ti, a kik előtt Molnár János apát a legnemesebb és legjobb hazafi Magyarorszában!

Igmándi Miklós költeményeiből.

I.

Ha nőhöz közelgesz . . .

— Ha nőhöz közelgesz, mert von feléje vágy—
Hogy szép szemébe nézz, hogy érintsed kezét
Ne menj készületlen: öltö díneplő ruhát,
S szivednek rejtekén nézz benn jól szertesztét.

S ha lelsz egy érzeményt, nem olyat mint a hő,
Szennyétől gondosan tisztítsd meg a kebelét,
Egy muló gondolat, mely nem hozzávaló,
Hattyui szárnyán a nőnek már foltot ejt.

Ne menj te a nőhöz ha csak mulatni vágyasz,
De várd meg, míg szived az ájtat megteli
Míg szived ajtaját megnyitván hő fohász,
Érzésed ár gyanánt el kezd kiömleni.

Miként az oltárhoz, akként lépj elibe . . .
S ha már valaminek térdet kell hajtánod,
Csupán őt tiszteld meg, a legszebbet vele,
S legjobbat mit az ur valaha alkotott.

Mert jobbak a nők mint magok az angyalok—
Hisz őket bizta meg az örök szeretet
Hogy ide jöjjenek, hogy melléd álljanak,
Jelölvén utadat és fogván kezedet.

S ők oly híven fogják! . . . ott vannak teveled
— Nélküök egészenek sem érzed magadat —
Ott vannak mikor az első szót leheled
S mikor az utolsó elhagyja ajkad!

Megvetik bölcsödét s majdan ravatalod',
S mint egykor köntösöd', megvarrják szem-
fedőd
Gyászkoszoruk gyanánt rád omlanak magok,
S szivökben adnak a számodra temető!

II.

BRANYISZKÓ

Egyszer láttam Branyiszkót
Akkor is hogy láttam!
Talpig nehéz bus kedvben,
Talpig borongásban;
Szegyen, bánat, unalom
Fátyla lengett róla,
Mintha soha Branyiszkó,
Sohsem is lett volna.

Megütödvé néztem rá:
— Hát vén korod' gyászszal,
Diadalnak apja te,
Igy tenged-e által? . . .
Es szólt a hegy, s a mit szólt
Lelkemig megrázott:
— Ó ha mindeu haszontalan,
Haszontalan volt, látod!

Vázlatok erdélyi utunkból

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Irta s a „Csokonai körben” felolvasta:

Dr Nagy Gáborné szül. Csáky Erzsébet.

Folyt. és vége.

Idegenszerűbb hatást a lig gyakorolt ránk
mint ez a napsugartól is jóformán elzárt hely.
Vadregényességéhez hozzájárultnak a falu vé-
gén egy régi őstorony romjai és körülte a
hegyszakadások és sebes patakok vizesései.
— Alig teszünk néhány lépést a falun túl; a
hangulattól, amibe a természet vad szépsége
ragad, csakhamar felriasztanak a vámőrök és
szuronyos fináncok állják utunkat; it vagyunk
a román határnál. —

A székelyek között utazva, örömmel ta-
pasztaltuk azt a szeretetet, amivel azok a
magyarországiak iránt viseltetnek. —

A székely vendéglős is nemcsak mint
fizető utasokat, de mint a háznak kedves
vendégeit fogadott és halmazott el pénzzel meg
nem vehető figyelemmel.

A székely házakban mindjárt ennivaló-
val kínálnak és a „szeresse szó” kínálásoknak
nem lehetett ellent állani. — Elővették tiszte-
letünkre a székely szötes ágyhuzatokat, felte-
ritették a kivart abroszt törökösöket, meg-
bámultuk milyen értékesessé lesz ez által egy-
szerű szobájuk. Barátságossá pedig a székely
házakból elmaradhatatlan pár cserép virág tessz.

Debreczen, június 5.

Tüntetés a képviselőház ellen. — A szociáldemokrata párt vezetősége június 10-én vasárnap nagy tüntető körmenetet rendez a fővárosban a bejelentett összeférhetlen képviselők és az összeférhetlenségi bizottság tagjai ellen, mert ez a bejelentők meghívása nélkül határozta el tárgyalni a bejelentéseket. A körmenetre a muzeum előtti téren gyülekeznek. Innen indulnak a Muzeum-, Károly-körut-, Andrássy-uton át a Teréz- és Erzsébet-körutra és végül a Kerepesi-úton át az Újvási-útra vonulnak, ahol a népgyűlés lesz. A pártvezetőség még nem jelentette be ugyan a tüntető körmenetet, sem a népgyűlést. De miután biztosra vesszük, hogy a főkapitány ezen egyes személyek ellen irányuló tüntetést engedélyezni nem fogja, aznap a főváros utcáin nagyobb szabású tüntető sétat rendeznek. (Erre mifelénk azt tartják, hogy s ét á l n i csak az szokott, a kinek s z á z a s b a n k ó van a zsebében. E nélkül csak m á s z k á l á s a s ét a.)

Bizalom Molnár apátnak. — Magyarországon keresztény egyetemi polgáraihoz felirattal egy felhívást közölnek, amelyvel aláírásokat gyűjtenek, hogy Molnár apátnak köszönetüket, ragaszkodásukat és elismerésüket fejezzék ki úgy a képviselőházban, mint a sajtóban való magatartásáért. A felhívást már eddig is számosan írták alá. — Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?

Oszták abszolutizmus.

Érdekes nyilatkozatokat tett a oszták miniszterelnök az ünnepek alatt. Kijelentette, hogy ha a béke helyre nem áll: a császár parancsszavával Ausztriában hosszabb ideig való megoldást létesítenek.

Ez más szóval: az abszolutizmus nyílt bejelentése.

Pünköst első napján közzétett ezen osztatív nyilatkozatra mindenütt várják a csehek választát. Ez mindeddig még be nem következett, de a cseh vezető politikusok nyilatkozataiból és sok más körülményből arra lehet következtetni, hogy a csehnek a fenyegetéstől meg nem ijednek. Előttük igazán nincs hátraadás.

A cseh politikusok azért küzdenek, hogy hazájuk egysége meg ne bontassék. A néme-

tek ki akarnak belőle egyes részeket szakítani, mint német nyelvterületeket, ehhez azonban a csehnek hozzá nem járulnak. Inkább türik az erőszakot, a császári megátaladásokat, a fenyegető abszolutizmust, mintsem elnyomott országukat megcsönkíteni és részekre törni engedjék.

Nem parlamenti csatapaté az, a mi Ausztriában folyik, hanem nemzeti küzdelem. A cseh nemzetnek szívós lankadatlan küzdelme a régi elosztó, szétszaggató oszták abszolutizmus ellen.

Ugyanezt kísérte meg az oszták császársárg Magyarországgal is, a mit Csehországgal tesz. Csak hogy Magyarország századokon keresztül iszonyú vérvesztéssel, folytonos küzdelmekkel, börtönökkel, anyagi pusztulással: úgy a hogy ellenállott és kibontakozott az oszták polip karjai közül. Megőrizte, ha téppenten is, ha keresztül lyukasztva is, de mégis megőrizte nemzet önállóságát.

Csehország ellenben összetört, elbukott, nemzeti önállóságát elvesztette. És fiait ide huzolta a császári parancsszó, hogy segítsenek elnyomni a magyar szabadságot is. A cseh katonák s a morva katonák itt harcoltak a császári hadseregekben ellenünk, a magyar szabadság ellen, az oszták császárság megerősítésére.

Mert a népek naivak és hihetetlenül balgák. Saját érdekeiket csak nagysokára ismerik fel. Évszázadokig haladnak a vis intertude alapján, folytonosan egy irányban haladva, tehetetlenül, nagyon sokszor saját vesztükre. Annak az abszolutizmusnak siettek segítségére a csehnek is a magyarság ellen, a mely az ő nemzeti jogaik ellen íme ma is folytatja még a kerlelhetetlen küzdelmet.

Es vajjon mit tesz Magyarország most, a mikor Ausztriában a miniszterelnöki székéről hirdetik az abszolutizmust?

Hirdeti-e azt az elvet, hogy adják meg a császároknak, a mi a császáré, de adják meg a nemzeteknek is, a mi a nemzetké?

Es főleg megáll-e szigorúan saját alkotmányosságának alapján, mely a közös ügyeket ahhoz a határozott feltételhez kötötte, hogy Ausztria nemzetinél teljes alkotmányosság uralkodjék.

Vagy pedig sietnek szolgalelkűséggel az oszták abszolutizmus segítségére és lemondunk alkotmányos garanciáinkról, törvényeink biztosítékairól, a Deák által is felállított szigorú feltételekről?

Azt már is látjuk, hogy a császári hatalomhoz huzódó szolgálhad nálunk is civódást

kelt, felekezeti villongást és egyenetlenséget szí, csak hogy megtörje a nemzet ellenállási erejét és egyetértését a nemzeti célok tekintetében. Szo galelküsködnek, hogy hatalomhoz juthassanak. Es hatalomhoz jutnak, hogy a nemzet ellen alávaló eszközül szolgálhassanak.

Mindezekre a legközelebbi jövő adja meg a választ.

A háboru vége.

A fel-fel csillanó remény, hogy a burok még sokáig és sikerrel folytatják az angolok ellen a harcot, egyre hiubbnak tűnik fel.

Az angolok napról-napra könnyedén nyomulnak előre s a burok máris sirathatják nagy halottukat, — a v e s z t e t t szabadságot.

Sokan gyaszolják az ő bukásokat lelkek mélyén még azok közül is, kiket a magas diplomácia tiltott a részvét nyilváníthatásától, de hogy a mi keblünkben leginkább felzokog a gyászos bukások a búrok máris emlékezős, annak van legtöbb alapja, hiszen mi átéljük már azt, a mi náluk most következik.

A legujabb táviratok a harctérről a következők:

London, jun. 5.

Winburgból jelentik május 31-ről:

A Senegal közelében május 29-ikén vívott ütközetben Rundle tábornoknak az volt a célja, hogy az ellenséget űzze ki Lidleyből — a hol 500 főnyi yeomanri-csapatnak az útja el volt vágva. A czélt el is érték és a yeomanrikat megmentették. Az egész napon át hevesen harcoltak, a burok teljes fedezésben voltak egy magas kopjén. A gárdának 37 halottja és 115 sebesülte volt. A burok vesztésegei jelentékenyek. Villiers parancsnok súlyosan megsebesült. Clement tábornok Senegalba és Brabant Piexburgba érkezett és az oranje-bur sereg maradákat összevonta.

London, jun. 4.

A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából május 31-éről:

Johannesburgot ma délelőtt 11 órakor forma zerüleg és rendes módon átadták az angoloknak. Roberts lordot ez alkalommal egy kis csapat kísérte. Az átadás előtt a városban kívül es az utcákban csatározások voltak, míg végül a legközelebb levő angol tábornokhoz azt a jelentést küldték, hogy a várost nem

Ez a virág kultusz talán összefüggésben áll egy bajos népszokással, mely a székely földön általában otthonos. — A leánykérő legénynek elmenetekor egy bokréttát ad át a leány és ezzel virág nyelven meg is adja a választ, ha rozmaring van a virágok közt tudja a székely legény hogy huába fáradt.

Nagyon szokatlanul lepott meg pár székely faluban, hogy az egyenesen az utcará nyíló szoba ajtót éjjelre nem tudtuk bezárni, azt felelték kérdésünkre: »vagy igen az itt nem szokás a székelyek közt nincsen tolvaj.« Ezzel a szavakkal bucsuzik tőlünk az egyszerű székely hazigazda: »hossa el az Isten házukat a mi házuinkhoz mi hamarabb.«

Paratlan szorgalom az ami a székelyeket jellemzi. — A székely a szony maga szövi összes fehérműit, végzi a házi dolgokat és rá ér még a mezőn is dolgozni. — A leányokat, még a módosabbak is, amint keresni tud, küldik szolgálatba. A férfi mezei munkás, halász, vadász, és ezermester a ház körüli dolgok elvégzésében.

De minden ügyessége és szorgalma mellett is, milyen szegénységben el például a Hargita hegység lakója is. A hegyek közt alig ter m meg más éllemere mint zab és kevés krumpli. Oláhfaluban még néhány évvel ezelőtt virágzó gyufa gyár juttatta némi kereset-hez őket, most mar ez is prugásnak indult, ugyszintén a közeli sóbányák is ott a hol az ut mentén is olyan sűrű só oldat buzog fel egy kutban, hogy az egész környék innen fe-

dezi só szükségletét. — E szorgalmas nép érdekében a kormány lendíthetne valamit az ipar terén.

Bocsánatot kérek, hogy beleszóltam a mihez nem értek . . . ez mar politika.

Aminek megismerése egész utunk alatt vonzott végre közeledtünk Toroczkóhoz. Sajátságos alakú més sziklák közt vezet az út minderrütt az Aranyos folyó mellett. — Majd rátérünk a toroczkói országútra: a régi vasipar emlékét máig őrzi ez a vasportól fekete út.

Valami szokatlan barangzó száll felénk egyet-egyét konduva mintha óra útna, az egy isten való harangja ez, Toroczkón barangoznak. Jobbról eltűnik a lepcsőzetesen művelt hegyoldal, úgy hordták, ide fel a termő földes óriási szorgalommal lepsről lépésre munt káliak meg a kopár hegyet. Balról egy magas kopár szikla, a regényes székelykő, felső részével előre hajolva mintegy védeni látszik az alatta elterülő Toroczkót, a Jókai búvájos leirasából ösmeretes kis holdbéli szigetét. — Milyen nagy író, aki úgy megtudja vesztetni kezeletünket, hogy valónak véljük a mesét. Ott időzésünk alatt az ő leirasának hatásá alát, az Adorjan Manassé es az ő Blanka herczegnéje nyomait kerestük. Hol vannak a régi család hazak, a hol az egész nemzet együtt élt? Sok minden a múlté már itt is.

A néhány év előtti tűz Toroczkó nagy részét elpusztította. — Egész utca a két

szobás, tornáczos székely hazak mintajára épült újra.

A toroczkói nép vagyonának, fényzésének kincses háza a vasbányák, most már kiaknázva, beomolva tatonganak a hegyek oldalában és bizony nem ültetheti többé csak a himzés mellé asszonyait a toroczkói férfi sem, versenyt do'goznak azok a férfakkal, a megélhetésért.

A régi toroczkói szoba berendezését is csak pár házban mutogatják már, kíváncsi turisták részére megőrizve.

De meg van a gyönyörű népviselet. Vasárnap előkerül a kőönös diszitesű ladából — ami szintén speciális butoradarab Toroczkón — a népviselet fes ői ruhadaradjai. — Csak legjobb módruak leányai szerezhetik meg, ezt az öltözéket, kiket aztán a pártas leányok elnevezéssel különböztetnek meg. Maga a pártas a körül lecsüngő nehéz selyem szallagokkal, nagyon értékes, ugyszintén a meiltü és az övesat.

Sokszinü pamuttal van himezve az ingváll és többnyire maguk szövik az öltözet kiegészítő részét a hóf-hér szoknyát. Remek harmoniába olvad ez a festői öltözet a toroczkói leányok üde, barnapiros arczával, és pártájuk köveivel versenyt csillag az értelmes barna szempár. De nem csoda, ha értelmesek mert a műveltségnek olyan magas fokán van, — ez a mindenfelől oláoktól körülvezt teljesen maga erejere utalt parányi nép, — hogy a legszegényebb leány is magasabb oktatásban

fogják védelmezni. A johannesburgi bankokat őrzik.

London, jun. 4.

Roberts lord táviratozza Johannesburgból. Wawell daudára Johannesburgban marad a rend főtartása végett, a többi csapatok a Pretóriába vezető úton táborot ütöttek. Johannesburg megszállása hálá Krause parancsnok kitűnő intéz. edéseinek, csendesen folyt le. En Krause parancsnokkal a kormánypalotához lovágoltam, a hol ő bemutatta nekem a legfőbb hivatalnokokat, kik mindnyájan beleegyeztek, hogy a teendő intézkedések idejére megmaradnak állásaikban. Bár a város meglehetősen üres, a főterem néptömég gyűlt egybe midőn az angol lobogót felvontak és a csapatok kitűnő magatartással előttem elvonultak.

London, jun. 4.

Roberts lord jelenti Orange Grove-ból jun. 2-áról: Johannesburg csönnes. — A lakosság beszo gáltatja fegyvereit és lovait. Az erődben csak egy tarack és két darab 65 milliméteres ágyú maradt hátra. Május 30 an egy ágyút és 11 löszerkocsit vettünk el az ellenségtől. A Johannesburg körül folyt harcokban Botha parancsnok Zoutsausbergből, zászlótiszte és 100 bur foglyul esett. — A foglyok közt van néhány idegen, a ki az ir szabadsapatban harczolt. Május 29-én egy yomanri csapatot Kroonstadt és Lyndley közt megtámogtak és némi veszteséget okoztak neki.

Lisszabon, jun. 4.

A képviselőházban Veiga Beirao külügyminiszter egy kérdésre válaszolva konstatálta, hogy Portugália nem keppelt ultimatumot Transzvalto, épp oly kevéssé volt harcz Transzval és Portugál Kelet-Afrika határán.

H I R E K.

Pünkösdi a nagyerdőn.

Piros pünkösdi napjának hajnalán tiszta égboltról ontotta sugar kényéje a nap, szet az egész városra. Mikor a nép ünneplő ruhában előzőnlötte az utcákat, hogy a templomba vonuljon, az áhitatoság érzete mellett öröm töltötte el keblét:

«Rózsás, mesésen szép ünnepre viradtunk!»

Délelött orgonazugás, áhitatos ének hangjai törtek elő a templomokból. A

a szentlélek ki öltetésének magasztos ünnepe mondott fohászt a nép, délután pedig meglevenedett az egész város, megtelt az utca, ment ki ide, ki oda mulatni.

Az ünnep második napjának délutánján ősi szokás szerint a nagyerdőre vonult a város apraja-nagyja. Kocsin, kis vonaton, gyalog egész délután tartott a kivonulás már kora délután hangos volt az erdő.

Czigányzene hangzott minden bokorból. Mulatott magyarosan, kedélyesen a mi jó magyar népünk. Laczikonyhákban árultak a laczipecsényét: a frissen sült fonatost, a jó karcost és a friss sört. Az erdő sűrűjében pedig egy-egy család élvezte az ünnep szép délutánját kedélyesen, patriarchalisan.

A Dobos p. villon előtt is nagy volt az éet. Mintha ingyen adtak volna ételt italt, ugy fogyott minden.

Mikor a nap lejjebb ereszkedett, az uri nép is kivonult, megtekinteni a mulatságot. Elvezte mindenki az erdő jó kedvét, hangos vidámságát.

E-te aztán kezdetét vette a Leidenfrost tüzijátéka. Pattogtak a rakéták, szálltak fel a magasba, gyönyörködteve a mulatságban már elfáradt embereket.

Hát csak van még jó kedv, magyaros mulatság, népnünnepély minden mesterséges rendezés nélkül is Debreczenben.

Örvendünk ennek s velünk együtt örvend az egész város, mert a pünkösdi erdei mulatság azt bizonyítja, hogy hamisítatlan vig kedélyű, minden izében derek magyar nép lakik Debreczen fehérré meszelt kis házaiban.

(s.)

* Régi tanuló társak találkozója.

Lélekemelő mozzanatokban gazdag volt a főiskola azon egykori növendékeinek pünkösdi találkozója, kik 20 évvel ezelőtt 1880-ban tették le az érettségi vizsgát, a mi alma materünkben. Az élet szétzilálta azóta az egykori jóbarátok összetartó seregét, de megmaradt lelkükben a szeretet egymás iránt, a hála és kegyelet tudományuk és forrása: az öreg kollegium iránt s összejöttek a régi jó tanuló pajtasok, hogy e nemes érzületüknek kifejezését adjanak s baráti összetartásuk lánczait még szorosabbra fűzzék. 28-án jeletek meg az egykori tanuló társak közül, kik

mindannyian kitűnő munkásai társadalmunknak, sőt többen közülök kimagas ó helyet foglalnak el a közeletben. Itt voltak többek közt:

Dr. Némethy Károly belügyminis-teri osztálytanácsos, Hajdu öszeforzaggyűlési képviselő, Uray László nagyenyedi fegyházigazgató, dr. Derékassy László budapesti, dr. Gut Menyhért munkácsi orvosok, Kovács János, Kiss Antal, Kárácsón Imre, Szécsy István ref. lelkészek, Pechv Imre szatmármegye főszolgabiraja, Gyenis Sándor zalamegyei tiszviselő, helybeli ismerőseink közül pedig dr. Bakonyi Samu, pártunk büszkesége, dr. Kardos Albert az országos hírű irodalomtörténész, Kolbenhayer Kálmán törvénytudományi bíró, Medgyaszay Miklós árvaszéki ülnök, Vadász Emil a jeles oekonomus stb. Valóban ritka szép tábora a jeleseknek, a mit az egykori kis muzsa-nyáj felmutathat.

Pünkösdi ma-odnapján délelött hálaadó isteni tiszteletre gyűltek össze a történelmi nevezetességű oratoriumban, hol Kovács János furtai pep mondott megható imát. Innen látogatába mentek a főiskola jelenlegi igazgatóhoz Csiky Lajos és Sinka Sándorhoz, majd az ösz püspöknél Kiss Áronnál tisztelegtek s végül felkerestek régi tanáraik közül azokat, a kik még élnek s Debreczenben munkálkodnak: Tóth Józsefet, Geresy Kálmánt és Nagy Elekét Délben a nagy erdei »Dobos«-ban gyűltek ebédre egykori tanáraikkal együtt s a lakoma nemcsak vidám, de bensőségteljes volt és ha znos munkával egybekötte, amennyiben alapítványt tettek a debreczeni főiskola ban létesítendő középiskolai szép művészeti muzeumra. Első felköszöntőt az osztály volt elsője dr. Némethy Károly m. n. osztálytanácsos mondott, éltette egykori tanáriakat, kik meghatva köszönték meg jó tanítványaik hálás üdvözlét; az öreg Kovács Janost, a ki nem lehetett jelen, tavrítban üdvözölték. — Második pohárköszöntő dr. Bakonyi Samu volt, ki a főiskola ez idő szerinti vezetőit ünnepelte. Ezek viszont felelték s végössza nem volt a szebbnél-szebb áldomásoknak. Délután tulipiros színben levették magukat s aztán fogadást tettek, hogy 10 év múlva ismét találkoznak. Isten segítse őket fogadásuk bevállásában s áldás kísérje hazánk javára szolgáló hivatásuk betöltésében.

részesül és az egész héten dolgozó férfakkal együtt.

Vasarnaponként felolvasáshoz jár és műkedvelő előadásokat rendez. Nehezen valunk meg e minta falutól.

Predealnál utazásunk alatt most már harmadszor újra átlépjük a határt, most azért hogy megtekintsük a román király nyaraló helyét Szinaját.

Idevezető utunkban Predealon innen a tömösi szoros keltette föl érdeklődésünket és az ott elesett honvédek dicső emléke kísért bennünket tovább. Predeal mint határállomás is különösebben érdekes. — A hosszú épület előtti nyitott folyosó közepén vasráccsal van elválasztva, a vasrácon innen magyar csendőrök, tul román katonák, a vasrács felett elhelyezett óra innessó része 11 órát, tulsó része pedig 10 órát mutat.

Ehez az egy óra különbséghez kell alkalmazkodnunk Romániában. Különösen szigoru utiével és podgyász vizsgálat után nyilik föl előttünk a vasrács ajtaja, a tulsó részen már román vasuti kocsik és személyzet fogad bennünket.

Fényvesekkel borított, magas fensikon terül el a gyönyörű villaváros, Szinaja. Fentebb egészen a hegyoldalban van a román király pazar fényvel megépített Peles nevű várkastélya. Itt abban a ritka szerencsében részesültünk, hogy bebocsátást nyertünk a kastélyba is. A kastély főfelügyelője, egy udvarias francia átnézve utleveleinket, barátság-

gossá vált arczczal nézett végig rajtunk. — Ah! Hongroa, Hongroa és nagy kegykeppen fölnyitotta előttünk a lépcsőházba vezető pompás művi vasajtót. Itt említette meg, hogy román turistákat nem engednek be a kastélyba, valamint az udvari személyzetnél sincs alkalmazva román. A kocsisok angolok vagy székelyek, a belső személyzet pedig francia. Másoknak is csak a lépcsőházat és az előcsarnokot mutatjuk meg, hűti e a mi kíváncsiságunkat. Feljutunk az előcsarnokba; itt egy orgonaszertű nagy zeneművet hoz mozgásba vezetünk és egy teljes katona zenekar hangjai mellett, elfeledkezve a titalomról, vezet minket teremről-teremre.

Nem a termék mesés fényű berendezése lepelt meg annyira, azt megtaláljuk más királyi palotában is. Hanem az, hogy a királyné a maga egyéniségét még ez élettelen berendezésre is rá tudta itt varázsolni. A butorok minden sablontól elütő elrendezése, a kincseket érő kézimunkák és a mübecsü apróságok sokasága rögtön elárulja, hogy itt nemcsak egy királyné, de egy költői lelkű és magasabb művészi izlésű asszony otthonába is vagyunk.

Megható az a kultusz, a mivel a királyné elhalt gyermeke emlékének áldozik. Egy képen életnagyságban látjuk a román királynét, hátán egy gyönyörű gyermekkel, két kövér karjával átfonja anyja nyakát és mosolyogva szoritja piros arczát annak arczához. Dolgozó szobájában magas emelvé-

nyen vannak elhelyezve az elhalt gyermek öszegyüttött játékszerei. Ritka mübecsü butoraival feltűnik még a király dolgozó szobája is, a pár nap előtt itt jart király egy feibe maradt levelet is olvashattuk volna, ha jobb izlésünk ezt meg nem tiltja.

Végén a fényes termeknek a királyi pár magán lakosztályába is enged vetni egy pillantást a mi udvarias franciánk, kitől öszinte hálával vesztünk bucsut irántunk tanusított figyelemért.

Közel a kastélyhoz van az ösrégi kolostor, tornáczaról gyönyörű kilátás van le a fényes villák és mulató helyekre, föl a Bucses hegy panorámájával. Még alig egy évtizeddel ezelőtt is egyedül állott itt ez a kolostor. Csak a vihar zugása volt az egyedüli zaj, ami kizavarhatta imájukból az aszkéta életü szerzeteseket. Ma nagyon bámulhatnak, mikor rövid idő alatt körülvéve látják egyszerű kolostorokat, kelet minden fényűzése által.

A kolostor egy fehérre meszelt szobáját a királyné szénnel rajzolta körül. Karikaturákban örökítette itt meg az egész udvart, magát a királyt sem véve ki.

És most vissza Brassóba, föl a Czenk hegyre, hogy itt a magyarság diadalát hirdető emlék-öszlopnál bucsuzzunk el a vadregényes szép Erdélytől.

* **Személyi hír.** Münnich Aurél országgyűlési képviselő a pünkösdi ünnepeket családi körben Debreczenben töltötte.

* **Az erdélyi püspök beigtatása.** Dr. Bartók György erdélyi ev. ref. püspök pünköst második napján tartotta meg beköszöntőjét, mint a kolozsvári ev. ref. gyülekezet egyik lelkésze. Nagy ünnepséget tartottak ez alkalomból a kolozsváriak; s ezzel kapcsolatosan holnap f. hó 7-én protestáns papi értekezlet lesz Kolozsvártn, melyre sok száz ref. lelkész jelentette be érkezését úgy a királyhágón túli részből, mint innen. Többek közt, mint a kolozsvári lapok újságolják, ott lesz Debreczen pöbéja Szabolcska Mihály, temesvári ref. lelkész is.

* **A tanári kör gyűlése.** Népes gyűlést tartott f. hó 1-én a tanári kör, melyre különösen két tárgy vonzotta a tagokat. Első sorban Fejes István urnak, a sárospataki kollégium gondnokának a tanárok elleni számadása került szóba. Dóczy Imre elnök a körneveben a leghatározottabb visszautasítja az említett támadást, mely tájkozatlanságot mutat a tanárság anyagi helyzete felől, másrészt rágalmat foglal magában az orsz. közepiskolai tanáregyesület ellen. Az egyesületről ugyanis azt állította Fejes, hogy gyűlései mindig csak fizetést tárgyalnak, holott közismereti dolog hogy a tanáregyesület, kivált amióta Beóthy Zsolt áll az élen, a legélenkebb munkásságot folytatja tanügyi kérdésekben, hogy a választmány és a vidéki körök készítettek elő a közoktatási kormány részére a tanítási tervek revízióját és hogy a művészeti oktatás ügyével is a legbehatóbban foglalkoznak, Dóczy a méltatlan támadás visszautasításával egyidejűleg elismerést és köszönetet nyilvánít a fővárosi és helyi sajtónak, kivált a Debreczeni Protestáns Lapnak, a mely lapok egyetelműleg elítélték Fejes felszólalását, mint a mely nem annyira a tanároknak árthat, mint inkább a közreműködés főképp a közoktatás ügyet vezetheti hátra. A kör gyűlésnek második tárgya volt Kardos Albert értekezése, melyben a határozók tanáival a magyar nyelvtannak a legbonyolultabb részével foglalkozik. Szigorú kritika alá fogja azon újabb kísérleteket, melyeket a határozók rendszerezésére tett dr. Szinnyei József budapesti egyetemi és dr. Gulyás István debreceni ev. ref. kollegiumi tanár. Egyik kísérletet sem tartja szerencsésnek, mert egyik sem oldja meg végkép a határozók gordiusi csomóját. A felolvasást élénk és hosszú vita követte dr. Gulyás és Dóczy Imre részéről; a kör nem foglalt állást sem pro, sem contra, mert e kérdést nem tartja meg tisztázottnak, a felolvasónak azonban köszönetet nyilvánít a nagyfontosságú tárgy napirendre hozataláért és érdekes tanulmányaért. A megindult polemikának bizonyára folytatása lesz a tanügyi és nyelvészeti szakfolyóiratokban.

* **A Vilmos huszárok negyedik lovas osztaga Debreczenben.** A Vilmos huszárezred törzse és parancsnoksága ezélelt Nagyváradon állomásozott, míg városunkban csak 4 század volt stacionálva. Mult ősszel azonban a hadügyminiszter ide helyezte át a törzset és a parancsnokságot. Ugyanekkor kellett volna ide jönni a 4. lovas csapatnak is, mely eddig Hódmező-Vásárhelyen állomásozott. Vásárhelyvárosa azonban feliratot intézett a hadügyminiszterhez melyben a szocialista agitálásokra tekintettel is kérték a huszárokat s miniszter ezt 1900. év tavaszra engedélyezte is. Miután már a nyár is közeleg, s Vásárhely időközben honvédegyalogságot is kapott, elrendelte a miniszter hogy az ott állomásozott négy zászlóalj hófolyáman Debreczenbe, rendeltetési helyére jöjjen.

* **Az olasz pénzhamisító ügye a debreceni rendőrségnél.** Emlegettük már több ízben lapunkban, hogy egy vakmerő szélhámos olasz, valami Giovanni bejárta a vidék nagyobb városait, s 100 lírás és kisebb hamis olasz pénzeket kísérlett meg beváltani az egyes

pénzintézeteknél. A furfangos olasz annak idején Debreczert is szerencsétlenné látogatásaival. A Közgazdasági bankhoz kopogtatott be először is, s ott elegáns megjelenésével jó modorával és bőbeszédűségével sikerült neki egy 100 lírás hamis bankjegyet beváltani. Anyira bátor volt a furfangos talián, hogy a pénz beváltásán után beszédbe elegyed a közgazdasági bank igazgatójával Kövy Lajossal - s kérte hogy váltson még be egy 1000 lírás szintén hamis bankjegyet is. Az igazgató kijelentette, hogy ilyen nagy összegű pénzt a maga felelősségére nem válthat be. hanem várjon egy napig, akkor majd értesíteni fogja. A szélhámos olasz azonban örült hogy ilyen jó üzletet csinált, kapta magát átment Nagyváradra, s ott folytatta az üzletezést. A nagyváradai bankokat is becsapta, míg végre sikerült elfogni. A vizsgálatot most a nagyváradai rendőrség vezeti. A nagyváradai bünyügyi osztály itt át ez ügyben a debreceni rendőrséghez, s mivel tudomása van az olasz szélhámos debreceni üzérkedéséről. kérte a mi bünyügyi osztályunkat, hogy hallgassa ki Kövy Lajost a közgazdasági bank igazgatóját - s a bank tisztikarát, hogyan értékesítette a szélhámos a hamis pénzeket? Meg van e a kérdés és 100 lírás, és ha igen, úgy szolgáltatassa át a rendőrségnek, és a N. váradra lesz küldendő. Végül Gyula tb. főkapitány megejtette a vizsgálatot, a melynek során az olasz szélhámos debreceni működésének minden fázisa ismeretes lett. A vallomásokat a mi bünyügyi osztályvezetőnk áttette a nagyváradai rendőrséghez, a hol az adatokat gyűjtik Giovanni ur ellen, a kivel különben rövidesen a törvényszék fog számolni.

* **A cigány meg az 1500 forint.** Egy Debreczenben általánosan ismert fiatal főbírtokos tegnapelőtt este a Hungaria kávéház előtt beszélgetett rendes asztaltársaságával. Érdekes volt a beszélgetés, mert a fiatal főbírtokos észre sem vette, hogy mikor bement a kávéházba, hogy hogy nem, kihuzta és kiejtette belső zsebéből pénztárczáját. A tárczában pedig kerek 1500 pengő frt volt. A mint a társaság bement a kávéházba, egy vályogvető cigány haladt el az asztalok előtt. Meglátta a tárczát s minden további gondolkodás nélkül zsebreavágta. Egy berkocsis szemtanúja volt a jelenetnek. Rögtön bement a kávéházba, értesítette a károsultat, aki hamarosan a cigány után küldte. Az ügyes berkocsis elcsippte a cigányt a vasut körül s visszahuzta a Hungaria elé. — Még hiány nélkül megtalálták nála a pénzt. Szükségtelen mondan, hogy a berkocsis bő jutalmat kapott ügyességéért.

* **A kultuszminiszter és a debreceni főreáliskola tornaversenye.** A helybeli állami főreáliskola pénteken, június 8-án d. u. 3 és fél órakor a nagyerdő versenyterén tornaversenyt rendez a következő sorrendben: 1. Kivonulás az intézetből. 2. Felállítás és szabaddyakorlatok. 3. Csapatgyakorlatok különböző szereken. 4. Az I-IV osztály magasugrási versenye. 5. A tornakör (V-VIII) versenye: nyújtón, magasugrás, korláton, sulndobás, lóugrás. 6. Futóverseny I-VIII. 7. Fűzer bemutatja az V-VIII. osztály. 8. Az I-IV osztályok különböző játéka. 9. Fűlésbódajáték. 10. Felállítás, az eredmény kibírdetése a jutalmak kiosztása. Elvonulás a térről. Jutalmakul könyvek es emléktárgyak fognak kiadni. Ezek beszerzésére, valamint a verseny egyéb költségeire a Nagym. Vallás és Közokt. miniszter ur 140 koronát utalványozott az intézetnek. E versenyre a szülőket, s az ifjúság

barátait az intézet igazgatósága tisztelettel meghívja. Mérsékelt számú ülőhelyről gondoskodás történik. Kedvezőtlen idő esetén a verseny elmarad.

* **A zenede közgyűlése.** A debreczeni zenedének tegnap d. e. 11 órára egybehívott közgyűlése elegendő tagok hiányában határozatképes nem lévén: az egyleti tagok f. hó 14-én d. e. 11 órakor az egyleti helyiségben tartandó közgyűlésre oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy a megjelenők, számra való tekintet nélkül érvényesen fognak határozni. Debreczen, 1900 június hó 5-én. Az elnökség.

* **Gróf Zichy Géza és a tiszavidéki dalszövetkezet.** A tiszavidéki dalszövetkezet melynek elnöksége Debreczenben székel, fényes dalos ünnepet rendez Szathmáron. Az ünnepélyre az elnökség a szatmari da'rdáva egyet érte meghívta Gróf Zichy Jenőt is, ki a legnagyobb készséggel ígerte meg lejövetelét. A kiváló zeneszerző mint értesülünk egyik szerzeményét maga fogja dirigálni.

* **Az Uránia tudományos színház előadása** iránt a debreceni műértő közönsége rendkívüli módon érdeklődik és a jegyeket előre jegyezteti elő László könyvkereskedésében.

Az első előadásán Spanyolországot mutatja be, melynek szövegét Pikár Gyula hírneves írónk írta. A darab 3 részből áll, az I. rész Castiliáról szól, San Sebastian, Burgost, Salamancat, Madridot, Tolevo, és Sevillát ismereti, kiemeli a világ 8-ik csodáját az Escorialt, II. Fülöp eme rengeteg granit colopususát. Ezen részben látszik a különböző spanyol táncokat sok mozgófényképen, — zenekísérettel.

A II. rész Andalusiet ismereti, Sevillát Cordobát, Gamadat, Gibreltárt es az afrikai partot, Tangert és Cap Spart-ilt, Sevillában az Askararról bővebb ismertetést és az 1001 éjszaka meséibe illő történeteket regéli, a szerző. Cordovában a híres meggvitta mórtemplommal foglalkozik. Granadában az alhamzát latjuk.

A III. rész kizárólag a bikaviadalokkal foglalkozik. Induló akkordjai mellett vonulnak be a porondra a picadorok, matadorok, banderillarok és az espada pár perczer kürt-szóra megjelenik a bika, kit a picadorok vesznek pártfogásukba, ezek után a matador vadítja a bikát, a banderillarok ezuró szerszámokkal végzik a vadítás mesterségét. Végre az espada eszközzik meg, hogy vagy ő, vagy bika marad halva a porondon. Ez a halalos játék. Egy döféssel leteríti a bikát s megadja a kegyelemdőfést. A bikaviadalt mozgófényképek mutatják be.

Oly rendkívül is ritka látványosság lesz ez nálunk, hogy csak köszönetet szavazhatunk meg a társaságnak és annak erélyesen buzgólkodó képviselőjének.

Hátáljuk meg azt, a mennyiben látogatással pártoljuk a tudományos színházért.

* **A debreczeni kereskedők és a vásárnapi munkaszünet.** Lapunkban már megemlékeztünk arról a dicseretes mozgalomról, melyet a debreczeni kereskedők indítottak meg maguk között. A mozgalom célja a nyári hónapok alatt a teljes vasárnapi munkaszünet betartása. Örömmel emlíjük fel, hogy ez ideig már 5 nagy kereskedő határozta el: hogy üzletét három hónapon keresztül zárva fogja tartani, névszerint Varga József, Killeer Ede, Zambberger és Társa, Zatorszky István, Dinnyés Gyula és Keptenbaum Jónás. Kíváncsinos volna, hogy e példát az összes kereskedők kövessék.

* **Uj orfeum Debreczenben.** Mig Arad, Kassa és Kolozsvár közönsége lelkesen ünnepli a nyári szinkörök megnyitását, addig nekünk szegény szomszédunkkal, N-Váradal keservesen kell felsóhajtunk a nemesebb nyári szórakozás hiánya miatt. Meg kell elégednünk, ha orfeum szerencsétlenné látogatásával városunkat s a fenséges »brilliról« hallgatjuk a pikáns kuplék és léhaságok sorozatát.

Az Uránia színház fog ugyan pár napig valóban nemes szórakozást nyújtani közönségüknek, de azutánra csak azt jelenthetjük, hogy Angelotti orfeuma vonul be ismét a Bikába. Angelottiban különben becülendő, hogy magyar társulattal szokott Debreczenbe jönni, s e k t e l e n német trágárságokkal nem engedi r o n t a n i a levegőt. — A mint értesülünk, társulatát ujonnan szervezte s látványos produkciókban is bőségesen fogja részvételni a közönséget. Ha már nincs nyári szinkörünk, hát hadd jöjjön Angelotti.

* **Elveszett** egy tavaszi világos ragetthof színű gyermek kabát, a nyakán az oldalán és az alján több sor piros gépeléssel. A nyakában a Halmágyi cég nyomata látható. A szives megtaláló kérést Schweitzer Testvérek cégénél átadni, hol illő jutalomban részvétel.

* **Állatbetegségek a megyében.** Hajdúvármegye területén az elmúlt héten a következő állatbetegségek fordultak elő: Rühkór: nádudvári járás. Földesen 1 udvaron, Kabán 1 u., Szováthon 2 u. Sertésorbáncz: balmazújvárosi j. Balmaz-Ujváros 1 u., Csege 1 u. Sertésvész: b.-ujvárosi j. B.-Ujváros 1 t., Csege 1 p. Bőszörmény 1 u. Szoboszló v. 1 t.

* **Óriási szerencsétlenség a fővárosban.** Megrendítő szerencsétlenségről értesít fővárosi tudósítónk. Tegnap este a Zugligetben egy zsufolásig megtelt villamos kocsikisiklott s a katasztrófanak sok sebesültje és négy halottja van.

Az eset a következő:

A gyönyörű idő ezrevel csalta ki a kirándulókat ma delután a zugligetbe. Este, mikor sötétedni kezdett az idő, a közönség mint ilyenkor rendszeren megrohanta a kocsikat. Mindenki első akart lenni.

Kilencz óra előtt néhány percczel megérkezett a váróterem elé a 24. számú kocsi, amelynek Tamás Istvan volt a vezetője. A kocsi az érkezési oldalról átjött az indulási oldalra, a kocsivezető pedig lezállott és várta mig parancsot kap az indulásra.

A közönség egy pillanat alatt megrohanta a kocsit. Kétszerannyian is reászállottak, mint a mennyinek a szabály szerint a kocsin helye lett volna. De ilyen nagy ünnepon vajon ki törődik a szabályokkal. Állítólag közel nyolczvan ember volt a kocsin.

Ekkor történt, hogy az utasok közül valaki, megeresztette az első perron fékezéskészülékét. A kocsi abban a pillanatban megindult és nagy súlyánál fogva óriási sebességgel rohant le a lejtőspályán.

Ekkor vették észre csak az utasok, hogy a kocsin se vezető se kalauz nincs. Borzasztó izgalmat váltott ki rajtuk ez. A bátrabbak közül néhányan leugrottak, a többi azonban ijedelmében a kocsin maradt.

Pár perc alatt több mint egy kilométernyi utat tett meg a kocsi. A virányos-utifordulónál nagyot zökkenett és kisiklott a kocsi. Nekiment egy vezető póznának és egy pillanat alatt befordult a jobboldali árokba.

Borzalmas jelenet volt ez. A sebesültek fájdalomkiáltásai felezte az éjszaka csöndjét. A szomszédos villakból alig néhány perc alatt százával rohantak ki az emberek, akiknek serege aztán megokasodott a váróteremből érkezettekkel. Az első nagy ijedelem lecsillapulta után a mentéshez láttak az emberek és sorra húzták ki a balottak a tészes sebesülteket a kocsialól.

A roncsok közül holtan húzták ki Fábrynak, a kassa-oderbergi vasut főfelügyelőjének nejét. Maga Fábry is súlyosan megsebesült,

kis leánya pedig a mellkasán szenvedett zúzódást. Gromma Gyulánét, egy kereskedőnek a nejét és Schneider Kálmán kereskedőt halálukra vitték a János kórházba, ugyszintén Brandtwein Mór a kassa-oderbergi vasut főmérnökét is, aki néhány perc alatt meg is halt. Leánya Vilma pedig a fején sérült meg súlyosan.

Az eset óriási izgatottságot okozott a fővárosban s a rendőrség még az éjszaka megindította a vizsgálatot.

Kihallgatták Tamás Istvánt, a villamos kocsivezetőjét is, aki azzal menti magát, hogy az óriási tolongásban leszorították a kocsiról s mikor a kocsi megindult szaladt ő is utána, de nem tudta elérni.

* **Jelenet az anyakönyvi hivatalban.** Érdekes jelenet játszódott le a debreceni anyakönyvi hivatalnál.

Görnyedt tartású öszbecsavarodott hajú ember állt be. Kis töpörödött öreg anyóka kíséri.

— No, mit akarnak? kérdi tőlük az anyakönyvvezető.

Az ember veszi át a szót:

— Hát kérem alázattal a tekintetes urat úgy gondoltuk von' az anyukommal, hogy... mert hát tetszik tudni, nekem is vána egy kis földesem meg egy kis házacska is, os t' hogy Szent-Mihály napkor lenne már...

— Na csak röviden a dologra! — szól reá az anyakönyvvezető.

Igenis kérem hangzik a felelet Hat a mint mondék, hogy Szent Mihály...

Az anyakönyvvezető mérgesen kiállt reá — Ne szent Mihályról beszéljen most — kend, hanem arról a mit akar.

Hát kérem tetszik tudni akkor kerülünk vána össze az anyukommal, oszt hogy neki is vána egy kis viskója.

Az anyakönyvvezető kétségbeesve hallgatja.

Az atyafi pedig rendületlenül folytatja:

— Hát úgy gondoltuk, uogy már mégsem illik már, így élni, oszt — mondjuk az anynyukkal — hogy házasodjunk is össze a törvény színe előtt. Mert csak ugy vána az kerem becsülettel.

Az anyakönyvvezető mosolyogva kérdi:

Hát aztán hány éves kend?

— Nyolczvanhet éves volnék kérem!

— Hát maga, fordul az asszonyhoz.

— Én kérem meg csak 63 vagyok!

Az anyakönyvvezető felveszi a hirtetést, az ifju jegyespár pedig boldogan távozik.

* **Műkedvelő előadás.** Az iparos ifjak által rendezett műkedvelő előadás tegnap folyt le a Dobosban. A közönség már 8 órakor megtöltötte a termet és mindvégig a legnagyobb figyelemmel kísérte az előadás menetét, mely simán, műkedvelőktől szinte meglepő összhangban folyt le. A szereplők egytől-egyig megfelelték feladatuknak, valamint elismeréssel szólhatunk a karroll is. Jól megérdemelt tapsvihar jutalmazta Fränkelt Karinolin — Bárti Tercsi — és Bogdán Róza — Finom Rózi — kitünő játékát, uőbbi énekszámát a zajos kihívásokra kénytelen volt megismételni s mindkettő igen szép csokrot kapott. Jók voltak: Nagy Etus Csapóné, Nagy Juliska Boriska, Nagy Pirká Gonoszné, Lóó s Erzsike Tarisznyásné, Budayné Sulyokné szerepében.

A férfiak közül dicsérettel kell megemlékeznünk Linzbauer Antalról, Gonosz Pista személyesítőjéről, Fränkelt Adolf — Göndör Sándor, Ferkó Gyula — Földi Gáspár, Holló Gáza — Lajos, kitünő alakításairól. Kiseb szerepekben jók voltak még Groszman, ki a cigányprimás szerepébe az előadás előtt beugrott, Ungár József, Goldberger Jenő, Neubauser József.

Az előadást szavallat előzte meg, Boros Mihály rendező szavallta Jókai «Munkacsrab» című költeményét kitünő hangsúlyozással. Az előadás után táncz volt kivilágos kivraddig, hol a talp alá valót Kiss Béa zenekara szolgáltatta és ugy reggel felé a közön-

ség egy kellemesen eltöltött éj emlékéval osztott szét. — Mint halljuk, ugyanezen ifjak készülnek a Czigány népszínművet rövidesen előadni. (G. H.)

* **A tiszántúli ref. egyházkerület iskolai statisztikája 1899-ről.** A tanítók közül fiukat tanít 409, leányokat 376. Fiukat és leányokat 441. Okleveles tanító van 862. Igazolvánnyal ellátott 213. Lelkésztanító 36. Segédlelkészi kepejtésű 13. Kibocsátással van ellátva 45. Állandó tanító 1064. Ideiglenes tanító 154. Segédtanító 8. Egy osztályt tanít 252. Ket osztályt tanít 281. Három osztályt tanít 96. Négy osztályt tanít 229. Öt osztályt tanít 166. Hat osztályt tanít 205. A. tanterv szerint tanít 305. B. tanterv szerint tanít 353. C. tanterv szerint tanít 566. Iskolaköteles fiu 58,181, leány 55,783. Összesen 113,964. Szaporulat 13,380. Az egyház elemi iskolájába jár fiu 45,950, leány 42,880. Összesen 88,830. Szaporulat 9019. Más felekezeti-, közsegi-, állami iskolába jár, vagy magánoktatásban részesül 10,491 növendék. A tanítók összes javadalmazása 684,124 frt. Szaporulat 166,535 frt. Más vallásu jart ref. iskolába 3417. — Konfirmáltakot fiu és leány 15,552. Iskolai épületek száma 929. Szaporulat 30. Tantermek száma 1231, melyből törvényszerű 713, kielégítő 290, tühető 165, rossz 63. Az iskolai butorok becsértéke 132,864 frt. Az iskoláztatá-ra a kerület 833,174 frtot fordított. Szaporulat 232,018 frt. Egy tanító átlagos javadalmazása 559,9 frt. A mindennapi 6—12 éves tanuók közül jut egy tanítóra 82. Egy tanteremre jut a mindennapi iskolakötelesek közül 92 növendék. Az iskoláztatásra fordított főösszegből jut a pépesség száma szerint egy lélekre 0,86 frt. Egy tanulóra jut 9,3 frt.

* **Clayton és Shuttleworth képes árjegyzéke 1900-ra.** Ritka diszes kivitelben jelent meg a Clayton & Shuttleworth cég képes árjegyzéke, a mely nemcsak a szemnek tetszően, hanem a szakszerűség követelményeinek megfelelőleg tartalmazza a cég által gyártott gépeket. Szivesen emlékezzünk meg róla, mert ezen régi gyár tantorithatlanul ragaszkodik a soliditáshoz, a mely a magyar veyközönségben nevet régi időkől fogva kedvelté tette. Főltalalhatják ezen árjegyzékben a gazdáink a mezőgazdaság körében használt gépek szép kiviteü összes agraít és a hozzá tartozó tüzetes leírásokat, és hogy a czelszerűség a széppel legyen összekapcsolva. az árjegyzék lapjainak alsó fele Magyarorszag vidékeinek, grófi kastélyainak és természetli szépségeinek fenykepeit láthatjuk igen sikerült fölvetelenben, ugy tehát a szárad théma szórakoztató képekkel van megelevenítve. A diszes árjegyzéket a cég ingyen adja vevőinek, és pedig minden évnegyed elején új kiadásban. A most közölt árjegyzék ezen évnegyedes kiadmányok 1-ső számát képviseli.

* **Löschner udvari tanácsos a Mattoni-féle Giesshüblit** különösen ajánlja: ideg-s egyéneknek, gyermekeknek, labbadozóknak, terhes nőknek mint oly szert, mely a hányást csillapítja és egyuttal az utóbbiaknak az alhasi szervek működését elősegíti. Ajánlja továbbá egyáltalában mindazon betegségekben, melyek lényege tulságos savkepződésen alapul és kiemeli, hogy éveken keresztül folytatott kísérletek alapján megálapítottak tekintti, miszerint az említett viszonyok közt nincs jelesebb gyógyszerköz, mint a Mattoni-féle Giesshübler.

* **Sajtóhiba igazítás.** Lapunk szombati — jun. 2. — számában értelemcontó sajtóhiba maradt: «s újságképzetségből» helyett olvasandó «szakképzetségből», a mire olvasóink figyelmét felhívás szükesnek tartjuk.

* **Adományozás.** A «Petőfi dalkör» zászló alapja részere a következő adományos folyak be, ifj. Király Ferencz 2 kor, Király Ferenczné 2 kor, Király Lázló 40 fil, N. N. 40 fil, Ács Nagy Ferencz 1 kor, Föler 2 kor, Mihály 60 fil, Harmathy 60 fil, Dobos 40 fil, olvasatlan 40 fil, olvasatlan 1 kor, N. N. 20 fil, Racz Mihály 20 fil, Hoffmann és Kronoviz könyvnyomdaja 20 fil, Debreczeni ipar és kereskedelmi bank 2 kor, Gereby Fűöp utoda 2 kor, Telegdy K. Lajos utoda 2 kor, Zador 2 kor, Kovacs La-

jos 1 kor, olvashatatlán 20 fil, Bogdány József 1 kor., olvashatatlán 40 fil, Szabó 1 k, M. L. 40 fil, olvashatatlán 1 kor, olvashatatlán 80 fil, Heioigné 30 fil, Ranunkel Edene 1 kor, N. N. 20 fil, Sesztina Lajos 2 kor, Dórr Ferenczné 1 kor, Ganovszky Lajos 1 kor, Gebauer Ferencz 1 kor, Kont-ek Géza 1 kor, Csokonai nyomda Lengyel Imre es társai 1 kor, Kernáts Gyula 1 kor, Egri Samuel es neje 20 fil, Bárdossy Gyula 1 kor, olvashatatlán 1 kor, Csáky 20 fil, Sebes 20 fil, olvashatatlán 20 fil, Józsa 40 fil, olvashatatlán 40 fil, Nemes 20 fil, Simaházy 20 fil, N. N. 20 fil, olvashatatlán 20 fil, olvashatatlán 20 fil, Egerváry 20 fil, Faragó 20 fil, Kosdi 40 fil, olvashatatlán 20 fil, olvashatatlán 40 fil, olvashatatlán 1 kor., Füleky Pál 1 kor., V. A. 40 fil, Orosz Péterné 40 fil, N. N. 20 fil, Hüse Sándor 1 kor., Montai Barna 40 fil., Szabó Aranka 2 kor., Molnár Janos 40 fil., Balogh József 40 fil., Rácz Sámuelné 1 kor., Dobieczy 1 kor., egy valaki 10 fil., N. N. 60 fil, Hörner Gyula 20 fil, együtt 53 korona 80 fil., mely összeg az eddigi 1451 kor. 92 fillérhez adatvan zászló alapunk kitesz 1504 kor. 72 fillért. Fogadjá úgy az igen tisztelt gyűjtő kisasszony, mint a t. adományozók a dalkör nevében nyilvánított hálás köszönetemet. Debreczen, 1900. június hó 5-én Nagy Ferencz a »Petőfi dalkör« pénztárnoka.

Pósa és a király.

Kedves reminiscenziával mulattatta a minap a jeles költő az aradi laténier asztalt. 1874-ben történt. Az önkéntességi intézmény meg annyira új volt, hogy a rendes Stand tisztjei nemcsak idegenkedtek a — szerintük — tolakodó egyéves önkéntesektől, hanem természetesen kifejezést is adtak minden alkalommal ezen idegenkedésüknek és ahol csak lehetett, a lehető legkíméletlenebb alakban éreztették is azt a jöttmentek-ekkel.

Igaz — mondja Pósa — mi sem maradtunk adósok: ahol és a mikor csak lehetett, mi is kimutattuk, mennyire nem kívánczunk közebük. No, de meg is adtak az arat: 63ból 1 — egyetlenegy — tette le a vizsgát!

Nem igen hívogattak, tartogattak benn katonáéknál, hát én is csak elszabadultam tőlük. Kedvezett a szerencse: nagy lévén a tanárhiány, kineveztek Budapestre, a zergeutcai reáliskolához »helyettes póttanár« nak, nyelvészeti szakra.

Itt történt az én nagy dolgom Ö Felségével.

Korán kelni fel sohasem volt erényem. Egy szép napon, még a rendesnél is valamivel későbbben értem az intézetbe, úgy hogy egyenesen az osztályba tartottam es megkezdiem a tanítást.

De alig, hogy befogok, nagy hirtelen kinyílik az ajtó és feltűnik a jó öreg igazgató nevetelnémig aggódó arca.

— Az Istenért, mondja hol járt az este? — Tüvé tettem önert az egész várost, de nem lehettem. Tudja-e, hogy Ö Felsége tünteti ki intézetünket legmagasabb látogatásával. Ezt akartam meg az este tudtára adni, és most — maga szerencsétlen, utcai ruhában van itt. Az istenért, mit tegyünk?!

Jöjjön, jöjjön, de csak hamar, mert fel 9-re jeleztek Ö Felsége megérkezését.

Nagy nehezen kikerült az öreg ur ruhatarából legalább egy fekete kabát. Leritt ugyan rólam, de hát mégis csak salonmá'isig volt.

Ö Felsége megjött. Lelkesen fogadtuk, Aztán osztályról-osztályra ment. Az igazgató mindig jelezte a pedellussal, hogy most melyik osztályban van, mit tesz, mire legyen az osztályfőnök elkészülve.

Kétszer is beront a szolga: — Felsége most a III-ikban van, ő maga kérdez! Most a II-ikban van, ott is kérdez!

Az én nebulóim sappedoznak, izgulnak, meglátszik rajtuk a felsz. Kezdem őket ezért korholni: »Hát magyar fiúk vagytok ti? Hát mikor félt a magyar ember a királytól? Mi-

kor ijedt meg a magyar ember magyar embertől? Hát ő Felsége nem a legelső magyar ember? . . .«

Nem jutottam tovább. Ebben a pillanatban kitarul mind a két ajószárny; Ö Felsége belépett.

Buzdításom, úgy látszik helyrehozta a finkat, mert hatalmas éljenzéssel fogadták. Ez nagyon jó benyomást látszott tenni a királyra.

Eléje leptem, meghajtottam magam. Az igazgató siet bemutatni: Pósa Lajos helyettes pótlanar.

Ez is mosolyt csalt Ö Felsége ajkára mialatt azt tudakolta:

— Mivel foglakoztak?
— Nyelvtani óra van, Felség!
— Szép, kerem folytassa.

Kérdezem az egyiket: „No, fiam, Wodiáner! — mond el, mit gondolkodol én »ost« »

A kérdés feltevése után tekintetem véletlenül kártyásaimra és a kíséretére tévedt. Mindannyia ehiült; tisztára azt gondolták, hogy elvesztettem az eszem. De rögtön nyugodtak mikor a fiu megadta a feleletet, hogy: — Tanár ur! azt én nem mondhatom meg, mivel gondolatát csak szóbeli, vagy írásbeli közlés után tudhatom és ismerhetem.

Igy ment aztán a megkezdett jó uton a nyelvtanizálás tovább. — egy másik kérdéssel azonban egészen megrökönytettem a jelen voltakat. Azt találtam, csak úgy aperte oda vetni. „Mond meg Barna Péter micsoda mondat ez: A király itt van!«

Halalos csend támadt egy pillanatra; mindenki a királyt nézte, aki azonban megelégedéssel és a megütközés legkisebb jele nélkül hallgatta a gyerek feleletét és azt meg is dicsérete.

Kévéssel rá azután jelt adott az indulásra.

A fiuk erre egy tempóban fölálltak és még tennem lévén a katonáktól hozott pedans külső rend iránti szeretet, meghagyásomhoz híven szigoruan úgy álltak, hogy egymást katonásan tártak.

Ez feltűnt Ö Felségének kimenetele közben és már félig a kijaratból visszaszólt:

— Katona volt?
„Igen Felség! — Egyéves önkéntes a gyalogságnál!“
— Ezred? —
„Mollináry!“
— Rang?
„Gemeinár!“

Erre Ö Felsége katonásan üdvözölt es oly gyorsan igyekezett másfelé, hogy kísérete alig tudott vele tartani.

Abban az időben a magyaros nyíltság sokak szemében még hiba volt.

Persze nem igen volt maradásom az intézetben. Csakhamar találtak tényleges segédpótánárt s így reám nem volt szükség.

— »No, de azért fegyelmit mégsem kaptam felsegértés miatt.« — — —

Vidéki hírek.

* Hajdu-Böszörmény házitolvaja. — Már megírtuk, hogy Sóvágó János es Turóczi András vénkertli lakost egy ejszaka az utcán letarítottatták. Turóczinál egy balta volt. Sóvágónál pedig 4 drb. alkules, melyeket bekísérés közben a főtéren a városháza előtt eldobált, hajnalban úgy szedték össze a rendőrök es a munkások. Kihallgatás után mindkettőjüket szabadon bocsá ották. Turóczi ellen az a vád is felmerült, hogy april hónapban ő törte fel a Kis Péter husmerő székjet, a melyből akkor 45 írt. értékű húst, szalonnát es zsirt elloptak. A Turóczinál talált balta ele a feltört bődén talál. baltavágásokba épen beleillett, így alapos a gyanu, hogy Turóczi követte el a betörést. Ez irányban folyik ellene a vizsgálát. Az azonban nem derült ki, hogy az említett éjjelen mi csinylt követtek el.

* Megölte a leányát. H.-Böszörményi tudósítónk jelenti: Zelenka István Nagy Pródon künn lakott, ahol juhót, tehenet, libát

tartottak. — Vele volt Maria nevű 16 éves leánya. A Nagy-Pródon juh-karámjuk van s egy nyári kunyhóban laknak. Május 26-án Zelenka juhót, lánya pedig libát örzött; felesége a többi gyermekekkel beon a városban lakik. Naplement tájban, mikor a karámhoz beszállottak volna a juhok, Zelenka azt parancsolta a leányának, hogy seperje el a kunyhó s a juhkarám környékét. A leány azt felelte, hogy el is seprerte volna, de nincs mivel, mert nincs seprűjük. Erre az apa felvett egy ócska, kopott nyirág seprűt s a leányának mintegy 14 lépésről utána hajította, azt mondva itt a seprű, csak az ninks, aki seperjen vele. A seprű hajtás közben megfordult s a seprűnyél vége a leány tarkóját érte oly erővel, hogy a leány összeroskadt. Egy Lovas Mihály nevű ember a szomszédból ott a közelben itatta a lovat; látván azt, hogy a leány összerogyott, — Zelenkával együtt segítségére sietett s a leányt vízzel fellocolták s a kunyhóhoz szállították, ahol a leány magához is tért s azután dolgához látott; rajta súlyosabb sérülést vagy szédülést nem vettek észre. Csak másnap vasárnap lett rosszul a leány, amikor szekerre tettek, hazavitték a városba, hogy orvoshoz vigyék. De a leány utközben meghalt, úgy holtan vitték a városban levő lakásukra. Az esetről dr. Veress M. var. orvos, halottkém a rendőrséghez jelentést tevén, a vizsgálatot Zelenka ellen azonnal megindították, a debreczeni törvényszék dr. Izsó törzénys éki orvost küldte ki a boncolás megejtésére, a mi Kedden meg is történt. Zelenkat valószínűleg halál okozó súlyos testi sérülésért vonják kérdőre. Mint állítják, az apa nagyon szerette leányát s az egész dolog csak a véletlenség műve volt.

Biztos gyógyulás.

Egy levelező lap a de la «Médicine Nouvelle» (17. évfolyam) 19. rue de Lisbonne Paris címmel elegendő, hogy ingyen és bérmentve egy érdekes képes német brochurát szerezzük, mely az olvasónak felvilágosítást nyújt a vitalistikus, külső uton történő gyógyomódról es csalhatatlanul gyógyulásról a légzőcsövek betegségeinél, a gyomor, máj es velt bajoknál, daganatok, rakdaganat, kövérség ép úgy mint minden más gyógyithatatlannak nyilvánított idült bajoknál (neurasthenia, köszvény bénaság, rheuma stb). Consultatio magyar es német nyelven ingyen teljesitetik Doktor Péradon es Dumas urak a párisi orvosi facultas tagjai, a Médecine Nouvelle, Franciaország legtekintélyesebb orvosi intézete igazgatói által.

IRODALOM.

Költemények, írta I g m á n d i Miklós. Második kötet. Püspök Ladány 1900. Irodalmi csemeny számba megy az az egyszerű kis kötet, mely épen most hagyta el a mi vármegyénk egyik községének iromba betűkkel dolgozó nyomdáját. A mily igénytelen a kötet küi alakja, ép oly gazdag a beltartalma, egy őszinte szív, egy hatalmas lélek legbensőbb világának kaprazatos kincsese házát foglalja magában. Egyszerű formába öntött gyönyörűbbnél gyönyörűbb versek váltakoznak e kis kötetben, lelki gyönyörűségére az olvasónak s hervadhatatlan dicsőségére az Istentől ihletet igaz költőnek, ki ezeket a tüneményes szépségű gyöngyszemeket mely es tartalmas sziv-világának tengeréből felszínre hozta. — Mutatónak lapunk más helyén közlünk egy

párt, s addig is míg e szép munkát érdeme szerint bővebben ismertetnénk: legmelegebben ajánljuk olvasóink pártolásába. Egy kötet ára 2 korona 50 fillér, kapható a szerzőnél Ig-mándi Miklósnál Püspök Ladányban.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. máj. 30. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgm felüli 46-48 kr. Közép p. kint 300-400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (paronkint 251-320 kg. 50-51 kr. Fialat könnyű paronkint 250 kg. sulyban 45 1/2-50 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. sulyban 48 1/2-49 krig.

Sertéslétszám: 1900. évi jun. hó 1. napján volt készlet 44328 darab, jun. 2. felhajtott 488 drb, 1900 jun. 3-án elszállított 358 db. 21-ára maradt 44458 db. A sertésüzlet irányzata lanyha.

Budapesti gabonatózsde.

jun. 5.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 kg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Bánsági	76	7.60	7.95	80	08.	08.20
"	77	7.65	8.	81	08.05	08.30
"	78	07.75	8.10	82	—	—
Tiszavidéki	79	07.80	8.15	—	08.05	08.15
"	76	7.55	7.80	80	08.05	0.825
"	77	7.60	7.85	81	—	—
Pestvidéki	78	07.75	07.90	82	08.90	08.95
"	79	07.80	08.05	—	07.85	08.05
"	79	7.35	7.55	80	07.90	—
Fehérmegyei	76	7.40	7.70	81	07.95	07.95
"	78	7.60	7.90	82	7.80	08.00
"	79	07.65	07.95	—	0.90	—
Bácskai	76	7.50	07.65	80	—	—
"	77	7.50	7.70	81	—	—
"	78	7.65	07.80	82	—	—
Északmagy.	79	7.70	07.95	—	—	—
"	75	0.	0.	80	—	—
"	79	0.	0.	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arklógram
Rozs elsőrendű	uj 70-72	7.10 7.25
" másodrendű	uj —	6.80 8.
Árpa takarmánynak	60-62	5.90 6.10
" égetni való	62-64	5.60 5.80
" serfőzdei	64-66	0. 0.00
Zab — — — — —	uj —	5.45 5.55
Tengeri bánsági — — — — —	uj —	5.55 5.70
" más nemű — — — — —	—	0.00
Répcze bánsági — — — — —	—	—
Kóles — — — — —	—	5. — 5.30

Hogyan kell a trágyázási kísérleteket végrehajtani?

Hogy a trágyázási kísérleteknek a gazdaságra igen nagy jelentőségük van, azt bizonyíthatnunk felesleges. Nem is czélunk ezáltal a jelentőségüket fejtegetni, hanem röviden körvonalozva ismertetni óhajtjuk azon elveket, melyek a trágyázás keresztülvitelénél szem előtt tartandók.

Hangsúlyozni kívánják első sorban is azt, hogy egy és ugyanazon kísérletet legalább is két éven keresztül kell végezni, mert egy évi kísérlet eredményéből, legyen az akár jó, akár rossz, elfogadható következtetést levonni nem lehetséges.

A trágyázási kísérletet ne külön kísérletezési földön végezzük, hanem a gazdaság rendszeres használat alatt álló tablain és pedig lehetőleg minden verés forgóban külön-külön, mert a föld minősége egy gazdaságban nagyon eltérő. Ha egy verésforgóban kijelöltük már a trágyázási kísérlet helyét, akkor arra nézzük, hogy a kísérlet céljául szolgáló parcellák földje s fekvése egyforma minőségű legyen, mert pl. a fak által szegelyezett tablak szélein a fak arnyéka miatt egészen más, mint ott, hol a fak arnyékot nem vetheinek.

Az egyes parcellák ne legyenek tulságos kiesinyek, de túl nagyok sem. Legmegfelelőbb a 800 négyszögölös parcella, mert hiszen egy gyakorlati gazda ma a műtrágyákat azért használja, hogy megtudja vajjon jövedelmező-e az, avagy sem. Kis parcellákból végérvényes következtetést levonni a jövedelmezőségre nem lehet; a tulságos nagy parcellák pedig föld-

jük egyenetlen eltérő mirósége miatt szintén kétségesre tehetik a kísérlet eredményét.

Egyszerre sok parcellán tenni kísérletet, helytelen dolog, mert a gazda nem képes figyelmét annyira lekötöni, hogy minden egyes parcella növénynek fejlődését ügyelhesse, már pedig ha nem végzi a kísérletet a szükséges pontossággal, az mit sem ér. Legjobb eljárás egy-egy trágyafélet két-két parcellán kipróbálni, mert ez által a kísérlet eredményének megbízhatóságát fokozzuk.

Miután a hazai gazdaságok talaja legtöbb esetben foszforsavban szegény az első kísérlet czelját az képezze, hogy kíván-e a talaj foszforsavat, vagy nem: a mennyiben a kísérlet igenlő feleletet adna, a további kísérlet abban álljon, hogy a foszforsavon kívül minő egyéb tápanyagra van szüksége.

Arra is ügyelni kell, hogy a különböző parcellák mind egyforma művelésben részesüljenek; a vést egyszerre egy időben végezzük; az ápolás teljesen azonos legyen s a letakarítás is egy időben történjen.

A ki a műtrágyázási kísérletek t így hajta végre, azt családás alig fogja érni akkor, ha a trágyákat már nagyban alkalmazza.

CSARNOK.

Magda.

Regény egy kötetben.

Irta: Sipos Béla.

(Folytatás.)

20.

A kapu előtt váltak el egymástól nagy vidáman. Déri megakartta kockáztatni a kérdést — nem mehet-e vajjon fel az első szobaig, de Magda oly hirtelen belebent a házmester mögött, hogy a másik pillanatban már eltűnt szemei előtt.

Hazafelé indult. Melyen elgondolkozva haladt a gyalog járón, s é-zre sem vette, mikor egy kávéház előtt ismerős női arczezal találta magát szemben.

— Szervusz Pali, de nagyon busulsz. Déri rögtön megismerte a kis nőt. Iduska orfeumi cicza volt, a kit jókedve réven az egész mulató Budapest ismert, s familiáriter csak Dádinak hívta.

— Mi az Dádi, ily késő éjszakán ki jár a néma körön?

— Orfeum után egy komániával akadtam össze. Mulatni akartam, mert ma a rendeznél is jobb kedvem volt. És képzeld, ezek az alakok egész éjjel két, mondd két üveg pezsgó mellett ültek. Nem lehetett még cs k egy poharat sem eltörönm.

— És mit csináltál?
— Egyszerűen meguprottam tőlük, a Marcsát azt hiszem ismered? nyakukra küldtem, s most szabad vagyok, mint a madár!
— Hát élvezed a szabadságodat, isten veled.

— Hohó, nem addig van az! Kezdessz nagyon elbizakodni s a mi k-sztunktól húzódni. Nem engedlek el. Evégre demokratá vagy, vagy nem?

— Az vagyok, de most első sorban a demokratság mellett álmos vagyok.

— Be megyünk a kávéházba, s iszunk abszinthet. Az biztos szer az álmoság ellen. Előre indulj.

Ida nem sokat komédiázott, hanem karon ragadta Derit s vitte a kávéházba.

Az abszinth csakugyan beszédessé tette. Két évvel fiatalabbnak érezte magát, vi-sza repülve azokba az időkbe, mikor lapzarta után Dádival és barátóival, ői-hat óráig együtt volt nap-nap után, s csak a hajnali szürkület kergette haza. Bolond idők voltak azok, de egy-egy kedves nap keresztül tör az esztendő sötétjében, s bocsá a ut int aranyos sugarával az eltékozol éjszakákert.

— Mi újság köztetek Dádi?

Semmi különös! Élünk fiam mert élni kell. Azóta már a negyedik orfeum törzsközönsegével mulatom át az éjszakákat, s mondatom szeretnek mindenütt.

— Hogyne, hiszen neked olyan jó szived van.

— Mitéle gorombáskodás ez! Talán elfelejtetted már, hogy jó magad is hiába ostromoltál?

— Nem felejtettem el, de úgy gondolom, hogy nézeteid azóta sokat változtak.

Ejb, hát te mondtad épp az előbb, hogy élni csak kell!

A beszélgetés közben megnyit a kávéház ajtaja, s egy elegánsan öltözött hölgy jött be. Egyenesen Deriék asztalához tartott.

— Szervusz Dádi, megengeditek, hogy leüljek.

Déri csak most pillantott fel, de a mint meglátta a hölgyet, egy pillanat alatt felugrott.

— Magda! Mit keres maga itt!

Dádi ijedten nézett Dérire, a ki hatálmás kezével teljes erejéből szorította az újonnan érkezett kezét.

— Mit csinál, meg van bolondulva. Mitéle Magdáról beszél, hisz ez az én kollégám Földvari Kornél, a Somossiból.

Déri ránézett a leányra, s aztan elengedte.

— Megmertem volna esküdni, szólt pár pillanat múlva, hogy Földváry kisasszony nem más, mint az én közeli rokonom Magda! különben bocsásson meg!

A fiatal leány még most is remegett az ijedségtől; azt gondolta bolonddal van dolga. Mikor látta, hogy csakugyan felreértés van a dologban, leült s kezét fogott Dérivel.

— Ugyan jól megijesztett. Különben nem ok nélkül döbbsent meg, mert ép ma mondták az orfeumban, hogy csodálatos hasonlatosság van köztem, és egy új primadonna közt, a ki ma lépett fel másodsor Budapestén.

Folyt. köv.

Nyilt-tér.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-FORRÁSUNK

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, más részt poharat **dus szénsavtartalmánál fogva specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen.** Ehez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes **hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer.** A már meglévő **gyomor- és bélhurutot** gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek **lázás megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva**

Kedvelt borviz.

A mohai Agnes forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A »Debrecezi szőlő és bortermelő szövetkezet« igazgatósága 1899. évi saját termésű kitünő

asztali borait

a kisebb fogyasztók részére is hozzáférhetővé óhajtván tenni, elhatározta, hogy a míg a készlet tart 60—100 literes mennyiségben is forgalomba hozza.

A szövetkezetnek a kicsinybeni eladásra is vannak hordói, amelyek a vevőnek a bekerülési árban rendelkezésre állanak.

A fajborok minőség szerint különböző árúak. Árjegyzékkel szívesen szolgál a szövetkezet irodája (Piacz.-u. 9. sz.) hová a megrendelések is intézendők.

A megrendelt bor átvethető minden hétfőn és pénteken délelőtt 11 óráig.

Máskor a pince nincs nyitva.

Tavaszi és nyári idény 1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. } frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
hosszu, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak } 6.— és 6.90 jobb
7.75 finom
8.65 finomabb
10.— legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt. valamint felöltő, szöveteket, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szolidágáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállításért jótállás. A magánfelek előnytel tetemesek: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni.

Gondolkozott-e már valaha a fogápolás rendkívüli fontosságáról? — Tudja-e, hogy a jó és egészséges fogaktól függ legtöbbször az ember egészségi állapota, mivel gyomrunk csakis jó kicsire rágott étkeket emészt és ezen munka csakis egészséges fogak által végezhető? És aztán a fogfájást!! Továbbá a fogak szépsége!!

Nem kellene-e a fogápolásnak szerepet játszani? — Kétségtelen! Ezért ne vétezzünk önmagunk ellen akarat-lányhaság által, hanem tegyünk valamit fogainkért! Erre leginkább ajánlható újonnan a tudományos felügyelet alatt készülő Kosmin-szájvíz, mert tényleg deszinficiáló hat és ez által a fogak kitöreszenek okát, valamint a rossz szagot teljesen eltávolítja. Kosmin a száját üdévé teszi, erősíti a foghúst és ápolja a fogakat mindaddig, a míg az csak lehetséges. Egy üveg, mely sokáig eltart, 1 frt, kapható minden gyógyszerárban, gyógy- és illatszert kereskedésben.

Lüszter köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.